

Danas

Prevencijom protiv elementarnih nepogoda

U Raški su se po četvrti put juče okupili kordinatori gradova i opština sliva Zapadne Morave u okviru radnog tela koga čine predstavnici 12 opština i 5 gradova koji su 10 februara u Kraljevu, potpisali Protokol o saradnji gradova i opština u slivu Zapadne Morave kako bi se zajedničkim snagama prevencijom i edukacijom predupredili i smanjili rizici od elementarnih nepogoda.

| 15. septembar 2017. 00:18

Foto: Josif Raspopović

Sliv Zapadne Morave, inače obuhvata površinu od 11.081 kvadratnih kilometara na kojoj živi 838.791 stanovnika i na njemu su kao u čitavoj Srbiji, katastrofalne majske poplave u 2014 godini, ostavile posledice od kojih se i dan danas oporavljamo. Tada su, prisetimo se, u poplavama čije razmere nisu zabeležene u poslednjih 120 godina, bili ugroženi životi, zdravlje i imovina više od 1,6 miliona ljudi (22 procenta ukupnog stanovništva) u 38 opština u centralnoj i zapadnoj Srbiji.

O razmerama te katastrofe najbolje govore podaci da je tada, prema rezultatima izvršene procene, ukupna šteta od poplava iznosila 1,7 milijardi evra ili više od 4 procenta BDP.

Razumljivo je onda, da je ovakva prirodna katastrofa značajno uticala da se intezivira rad, na nivou čitave države, na redefinisaniu postojećeg koncepta organizovanja za borbu protiv elementarnih nepogoda.

Poseban akcenat i težište aktivnosti u narednom periodu biće usmeren na preventivne aktivnosti jedinica lokalnih samouprava u borbi protiv klimatskih promena kao uzročnika elementarnih nepogoda i na osposobljavnje stanovništva za preventivno delovanje i efikasno uključivanje u sistem odbrane od elementarnih nepogoda. Prema trenutno važećoj regulativi nadležnosti u borbi protiv elementarnih nepogoda su izdvojene na različite nivoe vlasti i različita ministarstva što često, dovodi do kolizije propisa, nejasnoća u njihovoj primeni, preplitanja nadležnosti...Dodamo li tome i nedovoljne kapacitete javnih uprava jedinica lokalnih samouprava od kojih mnoge nažalost nemaju u okviru svojih uprava ni jedan organizacioni oblik čija je isključiva nadležnost bavljenje procenama rizika od elementarnih nepogoda, prevencijom i samnjivanjima rizika od elementarnih nepogoda jasno je da su aktivnosti radnih tela poput Tima kordinatora gradova i opština sliva Zapadne Morave sve značajnije.

Značaj tih aktivnosti su za sada, prepoznali pojedinci i delovi javnih uprava u većin lokalnih samouprava u ovim gradovima i za to su dobili snažnu podršku Kancelarije za upravljanje javnim ulaganjima, Stalne konferencije gradova i opština (SKGO) i Programa za razvoj Ujedinjenih nacija (UNDP), koji su inače, i

podržali potpisivanje Protokola u Kraljevu.

Nažalost, čulo se , doduše stidljivo, ali ipak se čulo na sastanku u Raški, da neki čelnici lokalnih samouprava a i ostali donosioci odluka na tom nivou organizovanja ne shvataju značaj prevencije u borbi protiv klimatskih promena i elementarnih nepogoda pa ne pružaju adekvatnu podršku onim pojedincima i delovima lokalnih uprava koji rade ili žele da rade na ovim poslovima.

Takav njihov stav bazira se na nažalost neatraktivnosti ovih pitanja građanima, posebno u u izbornim procesima.

I u Raški je kao pozitivan primer, istaknut grad Kraljevo koji je formiranjem Odeljenja za poslove civilne zaštite kao dela gradske uprave značajno unapredio procedure u preventivnom delovanju protiv elementarnih nepogoda, pa se često, koristi kao primer dobre prakse na skupovima u zemlji i inostranstvu, na kojima se razgovara o ovim temama.

Kraljevo je nažalost, pretrpelo katastrofalan zemljotres, novembra 2010 godine, pa se, kroz aktivnosti na otklanjanju njegovih posledica paralelno radilo i na razvoju sopstvenog sistema za postupanje u vanrednim situacijama da bi vremenom, težište tih aktivnosti bivalo izmešteno na prevenciju protiv elementarnih nepogoda.

Proces je zaokružen preimenovanjem Odeljenje za otklanjanje posledica zemljotresa i vanredne situacije u Odeljenje za poslove civilne zaštite a sve će prema najavama biti dodatno osnaženo i formiranjem posebnog budžetskog fonda na nivou grada Kraljeva u 2018 godini.

Zato je i logično da ovaj deo uprave grada Kraljeva bude nosilac kompletnih logističkih aktivnosti na primeni Protokola o saradnji gradova i opština u slivu Zapadne Morave. Na skupu u Raški najviše pažnje prisutnih privukla prezentacija projekta „See urban (Izgradnja urbane otpornosti u Jugoistočnoj Evropi) koji za cilj ima prilagođavanje i primenu dobre prakse smanjenja rizika od katastrofa kako bi se umanjile posledice i zaštili ljudi, okolina i imovina od prirodnih nepogoda u jedinicama lokalne samouprave. Projekat je putem video konferanse predstavio Miroslav Tadić , portfolio menadžer u UNDP u Srbiji.

Recimo, na kraju ovog izveštaja, da su se kordinatori gradova i opština sliva Zapadne Morave upoznali i sa pripremama za obeležavanje Međunarodnog dana smanjenja rizika od prirodnih katastrofa (13.oktobar) za kada je planirana akcija „Sto kao jedan“ tokom čijeg izvođenja bi se, pored drugih aktivnosti, čistila priobalja reka u slivu Zapadne Morave.

